

۱ حسن فاعلی را تعریف کنید.

۲ تعبیر امیرمؤمنان علی (ع) را در خصوص «پاداش وصفناشدنی اخلاص» بنویسید.

۳ درستی یا نادرستی عبارت زیر را با علامت (ص / غ) مشخص کنید.
آن کس که راه اخلاص را برمی‌گزیند و در پی آن اندیشه، دل و عمل خویش را برای رضای حضرت دوست قرار می‌دهد.

۴ عملی که حُسن فاعلی دارد ولی حُسن فعلی ندارد بیانگر چیست؟

۵ با توجه به آیه شریفه «ولقدراودته عن نفسه فاستعصم» عبارت قرآنی «فاستعصم» بیانگر چیست؟

۶ خداوند در سوره حضرت یوسف چه مقامی را برای ایشان توصیف می‌کند؟ این مقام چه ثمره‌ای برای آن حضرت داشت؟

۷ جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.
اگر انسان در پیش رود به مرحله‌ای می‌رسد که دیگر فریب را نمی‌خورد.

۸ درستی یا نادرستی عبارت زیر را با علامت (ص / غ) مشخص کنید.
طبق فرمود رسول خدا (ص): «نیت مسلمان از عمل او برتر است.»

۹ درستی یا نادرستی عبارت زیر را با علامت (ص / غ) مشخص کنید.
انسان‌های ریاکار به تصور اینکه کار خیر می‌کنند مرتکب گناهان بزرگ می‌شوند.

۱۰ جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.
یکی از اوصافی که خداوند از قرآن برای حضرت یوسف (ع) ذکر شده، داشتن و رسیدن به مقام است.

۱۱ در هر یک از موارد زیر، وجود حسن فاعلی یا حسن فعلی را مشخص کنید:
۱) انجام ندادن مبطلات روزه از اذان صبح تا اذان مغرب به نیت سلامتی بدن
۲) اقامه نماز برای رضایت الهی بدون طهارت

کدامیک از گزینه‌های سمت راست با عبارت‌های سمت چپ ارتباط معنایی دارد؟ (سمت چپ یک مورد اضافی است.)

الف) پیوند محکمی	۱) دیدار محبوب حقیقی
ب) گناه	۲) ریشه درخت اخلاص و بندگی را می‌سوزاند
ج) دریافت پاداش‌های وصف‌نشده	۳) میان ایمان به خدا و اخلاص
د) ارتباط دقیقی	۴) میان معرفت به خداوند و ایمان به او
هـ) اخلاص در بندگی	

جای خالی را با کلمه مناسب تکمیل کنید.

بیت شعر «آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار» به یکی از راه‌های تقویت اشاره دارد و آن افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند است.

با تدبر در بخشی از آیه ۳۳ سوره یوسف «ولقد راودته عن نفسه فاستعصم» (ترجمه: همسر عزیز مصر گفت (آری) من او را به خویشتن دعوت کردم، پس او خودداری کرد.) بگویید که حضرت یوسف به رعایت اخلاص به کدامیک از ثمرات آن دست پیدا کرده بود؟

هریک از موارد سمت راست با کدامیک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟

الف) «پاسبان حرم دل شده‌ام شب همه شب»	۱) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان
ب) «برو این دام بر مرغی دگر نه»	۲) راه‌یابی شرک مخفیانه است.
ج) «دلی کز معرفت نور و صفا دید»	۳) علم و قدرت الهی
د) «ما همه شیران ولی شیر علم»	۴) نیازمندی جهان به خدا در بقا

گزینه درست را انتخاب کنید.

از حدیث شریف «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ» کدام مفهوم دریافت می‌شود؟
الف) برتری عمل انسان بر نیتش که با اخلاص در عمل ارتباط دارد.
ب) وابستگی عمل انسان بر نیتش که با اخلاص در عمل ارتباط دارد.

«حسن فاعلی» را تعریف کنید.

درستی یا نادرستی جمله‌ی زیر را مشخص کنید.

کسی‌که در دام‌های شیطان گرفتار شود، زندگی پاک و بانشاط دنیا را از دست خواهد داد و هم حیات سرشار از شادکامی آخرت را.

جای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

اگر انجام‌دهنده کار دارای نیت الهی باشد یعنی کار او دارای حُسن است.

جای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

در اسلام، شرط قبولی تمامی اعمالی است که فرد به درگاه خداوند عرضه می‌دارد.

نمازی که بدون نیت خالص خوانده شود، فاقد کدام حُسن است؟

۲۲

جای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.
..... به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش‌ها و تباهی‌ها می‌شود.

۲۳

در هر عمل چند حُسن وجود دارد؟ نام ببرید.

۲۴

درستی یا نادرستی جمله زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.
حسن فعلی به طور طبیعی حسن فاعلی را به دنبال می‌آورد.

۲۵

درستی یا نادرستی گزاره زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.
در اسلام ایمان شرط قبولی تمام اعمالی است که فرد به درگاه خدا عرضه می‌دارد.

۲۶

انجام عملی با نیت الهی، به کدام حُسن اشاره می‌کند؟

۲۷

با توجه به این‌که ریا در مقابل اخلاص قرار می‌گیرد، بررسی کنید که هریک از موارد زیر مصداق ریا قرار می‌گیرد یا مصداق اخلاص؟

۱- حضور در نماز جماعت

۲- کمک به افراد نیازمند در حضور دیگران

۲۸

آیا ممکن است عملی دارای حُسن فاعلی باشد اما حُسن فاعلی نداشته باشد؟ و یا برعکس، حُسن فعلی نداشته باشد ولی دارای حُسن فاعلی باشد؟ مثال بزنید.

۲۹

این حدیث پیامبر(ص) که می‌فرماید: «نیت مومن، برتر از عمل اوست.» بیانگر حُسن فعلی است یا حُسن فاعلی؟

۳۰

نمازی که بدون نیت خالص خوانده شود فاقد کدام حُسن است؟

۱ هرگاه انجام‌دهنده کار دارای معرفت درست و نیت الهی باشد، حسن فاعلی گویند.

۲ تعبیر ایشان از این نوع پاداش، دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه خداوند که نهایت آرزوی عارفان، دوست دل‌های صادقان، ولی مؤمنان و معبود عالمیان است، می‌باشد.

۳ غلط است.

۴ جهل

۵ اعتراف زلیخا به پاکدامنی حضرت یوسف (ع) و عصمت آن حضرت را بیان می‌کند.

۶ داشتن اخلاص و رسیدن به مقام مخلصین - نفوذناپذیری در مقابل وسوسه‌های شیطان

۷ اخلاص - وسوسه‌های شیطان

۸ غلط است.

۹ غلط است.

۱۰ اخلاص - مخلصین

۱۱ (۱) حسن فعلی دارد اما حسن فاعلی ندارد. (درس ۴ ص ۴۵)

(۲) حسن فاعلی دارد اما حسن فعلی ندارد. (درس ۴ ص ۴۵)

۱۲ ۱ ← ج ۲ ← ب ۳ ← د ۴ ← الف

۱۳ اخلاص

۱۴ نفوذناپذیری در مقابل وسوسه‌های شیطان.

۱۵ الف) ۲ ب) ۱ ج) ۳ د) ۴

(درس‌های ۱ و ۴، ص ۱۰، ۱۱، ۴۳ و ۴۸)

۱۶ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۱۷ بدین معناست که انجام‌دهنده کار دارای نیت الهی باشد. (درس ۴ ص ۴۵)

۱۸ صحیح است.

۱۹ فاعلی

۲۰ اخلاص

۲۱ فاعلی

حکمت ۲۲

۲۳ حُسن فعلی - حُسن فاعلی

۲۴ غلط است.

۲۵ غلط - در اسلام اخلاص شرط قبولی تمامی اعمالی است که فرد به درگاه خداوند عرضه می‌دارد.

۲۶ حسن فاعلی (ص ۴۵)

۲۷ ۱- این مسئله، دو وجه دارد. اگر نیت فرد از حضور در نماز جماعت، جلب رضایت الهی و قرب به خدا باشد، نماز او مصداق اخلاص است. اما اگر به قصد موجه جلوه دادن خود و ظاهرسازی باشد، مصداق ریا است.

۲- اگر فرد به قصد جلب رضایت الهی به دیگران کمک کند این کار مصداق اخلاق است و حتی علنی کردن کمک به دیگران لطمه‌ای به پاداش وی نمی‌زند، حتی اگر این علنی کمک کردن موجب تشویق و ترغیب دیگران به کمک به فرد نیازمند شود، بهتر هم هست. اما اگر فرد به قصد خودنمایی در حضور دیگران کمک کند، مصداق ریا است.

۲۸ بله. اعمالی هستند که حسن فعلی دارند مثلاً فردی که مدرسه‌ای می‌سازد، عملش حسن فعلی دارد اما ممکن است همین عمل حسن فاعلی نداشته باشد. یعنی فرد این کار را برای خودنمایی و شهرت انجام داده باشد؛ پس ساخت مدرسه اگر چه حسن فعلی دارد اما حسن فاعلی ندارد.

از سوی دیگر ممکن است عملی حسن فاعلی داشته باشد اما حسن فعلی نداشته باشد. مثلاً کسی برای رضای خدا می‌خواهد بین دو نفر که اختلاف پیدا کرده و سر مسأله‌ای دعوا دارند، داوری کند اما به دلیل جهل و ناآگاهی در داوری و قضاوت خود به خطا می‌رود و فرد بی‌گناه را گنهکار معرفی می‌کند.

۲۹ حسن فاعلی (۰/۵)

۳۰ فاقد حسن فاعلی است. (۰/۵)

